

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Iosephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 24. Dolor Divi Iosephi pro Christo Domino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

quod in Cruce, à quâ salus nostra pende-
debat, mortuus sit: & quantum Chri-
stus salutem nostram strivit, tantum
Divo Josepho se debitorem sensit, qui
vitam istam sibi servavit, à quâ exem-
pla, probationes & argumenta Divi-
nitatis, & veræ Humanitatis, doctri-
na, Evangelium, Mors Crucis, salus
nostra pendeat.

CAPUT XXIV.

*Dolor Divi Josephi pro Christo
Domino.*

- I. **H**unc Divi Josephi pro Chri-
sto Domino dolorem se pro-
dentem video in duobus
Evangelii locis. Primò Mat-
thæi cap. 1. vers. 21. in his verbis.
*Vocabis nomen eius IESVM, ipse enim
salvum faciet populum à peccatis eorum.*
Secundò in his Luc. cap. 2. vers. 48.
*Fili quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus
& ego dolentes quærebamus te*
- II. Pro primi loci ex Evangelistâ Mat-
thæo intelligentiâ, huc revocanda
quæ diximus supra hoc Tract. cap. 20.
Section. 2. num. 65. quod scilicet si-
mul ac Deus Divo Josepho per hæc
verba tribuit potestatem imponendi
puero nomen **JESUS**, dedit quoque
illi ut conciperet, & omnino pene-
traret vim aut energiam istius Divini
Nominis, ut dum illud ei interpre-
tans dixit: *ipse enim salvum faciet
populum suum à peccatis eorum.* In hoc
nullam credo posse formari difficul-
tatem.
- III. Intellexit ergò primò melius quàm
ullus mortalium post Deiparam Con-
jugem suam, hunc Puerum esse populi
Salvatorem non quales Josuè, Ge-
deon, David, & alii ante ipsum, sed
singularem, utpote qui salvaturus erat
populum suum, non ab hostibus cor-
poralibus solum, ut illi, sed à *peccatis
eorum*, quod non est hominis, sed Dei:
Quis enim à peccatis salvare, seu ut
dicit Marcus cap. 2. vers. 7. *Peccata di-
mittere potest nisi solus Deus?*
- IV. Intellexit secundò modum quo iste
fusus **JESUS** istam erat perfecturus
eximiam salutem, scilicet per Mortem

& Sanguinem suum, ut omnes Scrip-
tura testantur, & præfigurabant om-
nia Legis antiquæ sacrificia quæ ma-
ctabantur: & certè absque hoc ut quid
factus esset Deus Homo? Quare dein-
ceps istum filium suum sibi cœlitus da-
tum & natum non aliter aspiciebat
Divus Josephus, quàm ut innocentem
totius universi victimam pro commu-
ni omnium salute in arâ Crucis tem-
pore præfinito immolandam: nec ullo
modo dubitandum omnem cruentæ
ac acerbissimæ istius Mortis & Passio-
nis seriem ipsi fuisse tunc manifestatâ.
Quoties ergo hæc cogitatio ejus men-
tem subibat, quàm frequenter, autem
subibat? O quantum compassionis do-
lor ipsius animam ejus amore flagran-
tissimam transverberabat! si enim illa
in aliis, Sancto Francisco Seraphico,
Sanctâ Brigittâ, Sanctâ Catharinâ
Senensi, Sanctâ Mariâ Magdalena de
Pazzi Ordinis nostri, & aliis, eam
fecit impressionem, quam in eorum
Actis legimus; quantum amabo in ejus
animâ fecit, quæ cum ad eum ejus amore
flagraret, toties eam sibi habuit præ-
sentissimam, & illius subjectum conti-
nuò præ oculis suis?

Ergo licet is qui juxta justî prophe-
tiam Simeonis animam Virginis per-
transiit doloris gladius eum non trans-
fixerit, quia non fuit præfens actuali
Christi morti, ut illa, utpote ante
mortuus: illi tamen ex ista morte
suis non defuit dolor, nec ille modi-
cus. Angelus enim ei, ut Simeon
Virgini eum morte crudelissimâ mo-
riturum significaverat, ut proinde Di-
vum Josephum hic dolor totâ vitâ suâ
tenuerit sicut Virginem suam. O Pater
JESU Sanctissime, Martyrum Illu-
strissime, quem ipsemet Christi do-
lores ut & tuam Sacratissimam Con-
jugem pupugerunt, & Martyrem
effecerunt. Reliqui Martyres corpo-
re passi sunt, & corpore quod odio
protequebantur, ideoque de eo non
multum curabant: Sed tu ô Sanctis-
sime Pater! cum Dilectissimâ tuâ
Conjuge in Christo summè dilecto
passus es, & in animâ transverberatâ
dolore.

Secundò, hic dolor Divi Josephi
pro Christo patuit cum factus esset
Ecc 2 hic

hic annorum duodecim, quando ascendentibus illis Ierosolymam secundum consuetudinem diei festi, consummatisque diebus ut redirent, puer JESUS illis insciis remansit in Ierusalem: hunc dolorem manifestat amoroſa illa querela Virginis, quam Puer inter Doctores post triduum reperito gaudium ineffabile succedens amori & dolori ineffabili, expressit Lucae cap. 2. vers. 48. his verbis: *Fili quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus & ego dolentes querebamus te.*

VII. In quibus verbis attende primò dolorem communem utriusque Virginis & Divi Josephi in hac occasione: Nam verba ista profert amantissima Virgo non tantum nomine suo, sed etiam prædilecti Sponsi sui Divi Josephi, ut patet, & verba sunt non increpantis, sed conquærentis, & affectum utriusque summum aperientis. Deinde non dixit Deipara *Fili mi*, tametsi hoc majorem affectus sui teneritudinem expressisset, sed dixit tantum *Fili*: Non enim loquebatur pro se tantum in particulari, sed pro se & pro Viro suo, qui & ipse, ut illa, de ejus amissione doluerat: quare ut suum, ita & Sponsi pro puero amorem & affectum hoc verbo exprimere voluit, simul & omnibuse esse manifestum, quod JESUM non suum tantum filium, sed & Divi Josephi Sponsi sui existimabat, unde & mox ad majorem expressionem subdidit: *Ecce Pater tuus & ego dolentes querebamus te.*

VIII. Adverte etiam non dixisse *quid fecisti Patri tuo & mihi sic?* sed *quid fecisti nobis sic?* Quamvis enim hoc idem significet quod illud, tamen hoc aliquid habet quod non illud: Nam per hoc, *quid fecisti nobis sic?* patificat sibi Beata Virgo Josephum in passione & sensu ob Christum amissum, quod non ita fecisset, si dixisset *quid fecisti Patri tuo & mihi sic?* Et ratio est quia ille terminus *nobis* in præcedenti propositione est communis, & ideo significat communionem cum aliqua paritate, non ita illi termini *Patri tuo & mihi* in posteriori, qui cum importent discretionem, possunt esse cum quacumque diversitate.

IX. Ait ergo Beatissima Virgo suo &

Divi Josephi nomine, *Fili quid fecisti nobis sic?* non rogat cur id fecerit? id est cur manserit? vel cur cum Doctoribus de lege disputaverit? hoc enim jure suo facere poterat: in actionibus enim Theandricis ab illis non dependebat, hocque illi probè sciebant, sed *quid fecisti nobis sic?* id est ut nobis insciis remanens, causa doloris hujus nobis fieres? Est ergo sensus: Scio fili, scio te justà de causâ à nobis ad tempus recessisse: sed cur quæso nos hujus rei conscios esse nolueris? tantorum nos secretorum participes hæcenus effecti, quid ergo in nobis est quod nos hoc latere, & tanti doloris causam nobis dare volueris? An eâ in te nostram in te dilectionem, nostrum volueris probare affectum? sed nunquid nostri quanti te faciamus? quanto te prosequamur amore? nec dubito etiam de tuo in nos amore, quid ergo hoc est quod nos ita experiri volueris? *Quid fecisti nobis sic?* Hunc sensum innuunt illæ duæ particule *nobis & sic*. Et ita quidem Deum plerumque probare suos, notum est ex sacris Scripturis, ut amplius eorum amor & dilectio firmeretur. & elucescat: Vide nostrum Beauzamis tomo 1. in Evangelia ad hunc locum.

Secundò, ex iisdem etiam verbis magnitudinem hujus colligo doloris, consequenter amoris: Tantus fuit ut quomodo illum exprimeret non invenit aut Beata Virgo, aut sacer Evangelista: Quod subtiliter suo more noster Sylveira tomo 1. in Evangel. lib. 2. cap. 10. quæst. 20. ad eadem verba eruit ex his verbis *Fili quid fecisti nobis sic?* His verbis, inquit ille eximius Interpretes, Beatissima Virgo ingentem expressit fuisse dolorem, quo cor utriusque transfixum est, quando filium suum deesse cognoverunt: hoc enim indicat illud adverbium *sic*, quod eandem hinc habet vim & energiam quam Joannis cap. 3. vers. 16. ubi eodem utitur sacer Evangelista ad innuendam illam, quam explicare non potest, divini erga nos amoris magnitudinem, & per quem nobis tradidit filium suum unigenitum. Sic, inquit, Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum nobis daret: ubi Evangelista dicit

dicit quod Deus dilexerit mundum sic, non dicit quomodo, quia non potest: Similiter hic dicit *Fili quid fecisti nobis sic?* quid? dicere non potest, vis doloris omnem superat eloquentiam.

XI. Didacus Stella Minorita Nobilis Lucae Interpres versans etiam hunc locum expendit in illo verbo *Fili* rationem grandem & prope divinam, quâ Beata Deipara suum Sponsique sui maximum expressit dolorem: Hanc autem sic ille explicat. Quando Christus orabat in horto, cum esset tristis anima ejus usque ad mortem, usus est istâ voce *Pater*: dicens, *Pater si possibile est transcat à me calix iste*, in quo verbo inquit Didacus Stella, latebat divina quaedam quærela: ac si diceret, Tu o Pater! meus Pater cum sis, & ego filius tuus, quomodo permittis me tantum & tam amarum bibere Calicem? Eodem modo & nunc Beatissima Virgo utitur nomine *Fili*, *Fili*, inquit, *suo* & Sponsi sui nomine, quid fecisti nobis sic? *Fili*, tu filius cum sis, & ego Mater tua, hic Pater tuus: quomodo potuisti ad hoc te resolvere, ut nobis tantum nobis causares dolorem? hoc ne ego Mater tua, hic Pater tuus, quos amas, & à quibus vicissim amaris, debuimus à te expectare *Fili*? Si manendum erat & ita constitueras, tu Deus quidem, nos opera manuum tuarum, sed interim ille Pater tuus, ego Mater tua, & tui amantiissimi, cur igitur non præmonuisti ut non discederemus ante te. & cum tanto animi angore nobis perditum crederemus?

XII. Adrem quoque Divus Bernardinus Senensis Serm. de S. Iosepho art. 1. cap. 2. acutè observat Beatam Virginem in hac occasione prima vice Christum Dominum *Fili* nomine compellasse: rationem cupis? accipe. Quia nimirum, inquit, ille Sanctus Pater, *Filius à philos* (quod *græcum nomen est*) id est amor denominatur, profecto enim dulcius amoris verbum proficere non potuit quam hoc, cum ait *Fili*, cui materni amoris voci dolorem associavit subjungendo, *dolentes querebamus te*, ut intelligeremus dolorem ejus æqualem fuisse amori, ita tamen ut amori & dolori suo amorem quoque sui Sponsi sociaverit & dolorem.

Unde idem Sanctus Pater eleganter ad propositum nostrum subnectit magnam observationem dicens, *Vix notanter advertendum quod hic solum legitur Virginem Ioseph appellasse Patrem IESU, quia sensus doloris quem habuit de IESU perditio, verum in eo monstraverit Patris affectum*. Quid clarius? sed quid elegantius in rem nostram?

Restat jam ut de causâ hujus doloris D. Iosephi æquè ac Virginis dicamus. Noster Guido Perpinianus Opere cui titulus quatuor unum, id est in Evang. ad illud Luc. cap. 2. vers. 48. *Ecce Pater tuus & ego dolentes querebamus te*. Cur dolentes quarunt? inquit, an ne formidabant infantem perditum? & ex eo quod præciter puer in comitatu, quod erraverit? absit, nunquam enim fieri poterat ut perditum formidarent infantem, quem Deum esse cognoverant: explicat id Origenes in Lucam homil. 19. eleganti similitudine, *Quomodo, inquit, nisi quando scripturas legis, quæris in eis sensum cum dolore quodam ac tormento, non quod scripturas errasse arbitreris, sed quod ille intrinsecus habeant veritatis sermonem atque rationem, & tu nequis invenire quod verum est: ita & illi dolentes querebant IESUM, ne forte recessisset ab eis, ne relinquens eos ad alia transmigrasset*. Hæc noster Perpinianus ex Origene. Uboid quod dicit, non credidisse perditum, aut quod erraverit, sed veritos ne recessisset ab eis, ne relinquens eos ad alia transmigrasset approbo; sed quod adjunxit Origenes quod cogitarint forte rediisse in Cælum, error est nimis crassus, non cadens in Beatam Virginem, aut Divum Iosephum, qui sciebant ipsum in his quæ Patris sui sunt debere esse, & prius mori debere ut salvaret populum suum à peccatis eorum, quam in cælum redire.

Cardinalis Toletus tamen annotat. XIV. 79. hoc non obstantè existimat Beatam Virginem (idem dicendum de Divo Iosepho) doluisse quod putarent à viâ aberrasse sicut cæteri pueri solent, quamvis non eodem modo: neque enim ullâ ratione accidisse crediderunt illi aliquid per errorem non volenti, quem certissimè sciebant esse Deum, omniscium, sed quemadmodum

similis esse voluit in infantia ceteris infantibus per omnia, in membrorum exiguitate, infirmitate, lachrymis, in eo quod coeperit prius balbutire quam perfecte & distincte loqui, ut infantes ceteri, &c. ita arbitrari potuerunt Maria & Joseph, placuisse illi nunc more aliorum puerorum à viâ deviare, sed voluntate, non ut illi errore. Sed nec hoc probabile arbitror, nec eò confugere in hac difficultate cogimur cum planior via non desit, ea scilicet quam aperuit supra noster Perpignianus.

XV. Et verò cum satis intellexerint initio perquisitionis ex cognatis & notis puerum non in progressu tantum, sed nec initio reditus fuisse cum illis, inde præsumendum prudentissime factum, quod non per avia illum requisierint hæc hæc, ille illac, sed recte uterque simul in Jerusalem venerint ibi eum requirentes: ubi quoque in Templo inter Doctores, audientem illos, & interrogantem eos invenerunt.

XVI. Non placet etiam multis sententia Divi Antonini Archiepisc. Florentini ex Ord. S. P. Dominici in 1. p. tit. 5. cap. 1. §. 5. existimantis dolorem Deiparæ & Divi Josephi inde processisse, quod metuerent ne forte puer in manus Archelai incidisset: An enim oblitus erat Divus Josephus Angelum sibi apparuisse dum periculum erat ab Herode ut ab illo puerum eriperet? nec prius monuisse ut rediret, quam periculum cessasset: & iterum alio periculo subnato ab Archelao filio præcedentis, eundem Angelum iterum apparuisse, & monuisse ut illud declinaret secedendo in Galilæam? quomodo ergo potuisset cogitare eundem puerum tunc à Deo & Angelis ira derelictum, ut periculum illud quod evaserat jam incurreret. Secundò, cum non ignorarent puerum istum esse Deum, nec periculum, si quod forte subfuisset, ipsum latuisse quomodo cogitare potuerunt ita in hoc periculum, quod sic ante præcaverat, incurrisse?

XVII. Dicendum ergo, quod cum Maria & Iosephus scirent Iesum esse Deum, sibi persuaserunt, non casu aberrasse, sed ex voluntate suâ, & ex alto confi-

lio ipsis incognito ab illis declinasse? Colligitur hoc Responzione Christi ad illos: *Nesciebatis quia in his quæ Patris mei sunt oportet me esse?* tamen ob ejus absentiam merito doluerunt. Primò, eo quod hanc illis insciis affectasset, maximè cum ignorarent quamdiu duratura esset. Secundò, quod etsi culpam in se non agnoscerent ob quam Christus ita se subduxisset, solliciti tamen erant ne forte aliqua commissa fuisset quæ eos latèret: ita enim solent verè humiles, quales Maria & Ioseph: quod quam valde amantes angere aptum sit, clarum est. Tertio, cruciabant quoque Deiparam & D. Iosephum cogitationes de incommoditate pueri circa cibum, potum, hospitium apud externos & ignotos.

Cæterum cum Beatissima Virgo & Divus Iosephus ob hanc absentiam tanto dolore affecti fuerint, atque idè ex illo ipsius causam requisierint, mirum est valdè, quod cum à filio redditam non intellexerint, ut afferit Evangelium, quieverunt tamen ibi nec ulterius de hoc filium interrogare præsumperunt, nolentes amplius scire quam Deus vellet: Atque ubi cognoverunt illud opus esse paternæ voluntatis, cessarunt inquirere ulterius, magnâque resignatione divinæ dispositioni sibi non aliter insinuatæ, se conformarunt: ex quo discimus quantum debeamus nostrum intellectum submittere divinis ordinationibus.

CAPUT XXV.

Fontes hujus amoris paterni in D. Josepho.

VIDIMUS hætenus in Divo Iosepho amorem pro Christo Domino & filio suo verè paternum, illum ejusque magnitudinem per ejus effectus naturales, scilicet sollicitudinem seu curam, metum & dolorem pro ipso probavimus: eaque omnia in eo gradu, ut etsi deessent argumenta quæ cumulavimus, ut verè Christi Pater esse demonstraretur, nemo tamen est qui non ex his illum